Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Cena pojedyńczego egzemplarza 15 gr.

Gazeta Śląska

Organ Chrześcijańskiej Demokracji

KATOWICE, ULICA MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO Nr. 43 — TELEFON KATOWICE 260

Nr. 34 | Katowice, sobota, 27 października 1928r. | Rok I.

Podatek w Polsce a w Anglji.

Mało jest obywateli w każdem państwie, którzyby lubili podatki. Na podatki wszyscy ich płatnicy i po wszystkie zawsze czasy narzekali.

Jednakowóż najwięcej skarg na ucisk podatkowy był w czasach powojennych, a w szczególności, kiedy państwo wojnę przegrało. Obecnie zaś wojny są tak kosztowne, że nawet i to państwo, które wygrywa, musi po większej części samo ponosić własne koszta wojny. Przegrywający bowiem nie jest w stanie tych szkód zapłacić.

Więc też po ostatniej wojnie światowej wszystkie kraje, które w niej udział brały, obarczone są wielkiemi podatkami.

Podatki te w każdym kraju są odmienne i nierównie wysokie. Dolegliwość tych podatków, jaką odczuwają podatnicy w poszczególnych krajach jest również bardzo rozmaita. Dolegliwość ta zależna jest od ogólnego dobrobytu w danem państwie.

Jakkolwiek podatki w Anglji w stosunku do tychże w naszem państwie są wprost olbrzymie, to jednakowóż ani w połowie nie dolegają one obywatelom angielskim tak, jak to odczuwają mieszkańcy Rzeczpospolitej.

Dla porównania przytaczamy tutaj rzeczywiste wpływy budżetowe Wielkiej Brytanji, czyli Anglji, jakoteż i Polski za rok 1925.

Ludność Anglji liczyła w r. 1925. okrągłe 45 miljonów dusz, Polska natomiast posiadała w tym czasie 29 miljonów obywateli. Anglja więc oczywiście bez kolonji, posiada 55 proc. więcej mieszkańców niż Polska. Tymczasem dochody państwowe Anglji w r. 1925 wynosiły razem 802 miljony funtów szterlingów czyli 30 miljardów i 90 miljonów złotych. Obciążenie więc na rzecz Państwa wynosi na jednego obywatela Wielkiej Brytanji okrągłe 670 zł. rocznie.

Natomiast wszystkie wpływy do Skarbu Rzeczpospolitej w r. 1925 wynosiły 1. 745 miljonów zł., czyli zaledwie jedną dziewiętnastą część budżetu angielskiego. Na jednego obywatela Rzeczpospolitej przypadało zatem wszystkich świadczeń na rzecz Państwa przeszło 61 zł. rocznie.

Widzimy więc, że przeciętne obciążenie obywateli angielskich jest 11 razy wyższe niż mieszkańca Polski.

Po odliczeniu wszystkich innych wpływów angielskich, jak z cła, akcyz, odsetek pożyczkowych i innych, same dochody z podatków wynosiły 443 miljony funtów, czyli okrągłe 20 miljardów złotych. Natomiast wpływ z podatków pośrednich i bezpośrednich, jakoteż z opłat stemplowych z wyłączeniem cła, monopoli i wszystkich innych wynosił w Polsce w tym samym roku 530 miljonów zł. Na jednego zatem obywatela angielskiego przypadało 440 zł. rocznie, natomiast na jednego mieszkańca Rzeczpospolitej przypadało przeciętnie 18,5 zł. wszystkich podatków.

Znaczy to, że jeśli jeden przeciętny obywatel Polski zapłacił 1 zł. podatku, to mieszkaniec Anglji w tym samym czasie uiścić musiał 24 zł.

Z powyższego porównania widzimy, że podatki w Polsce w stosunku do tychże w Anglji są bardzo małe.

A jednakowóż i te małe podatki w stosunku do innych krajów zachodnich bardzo dokuczają naszym płatnikom. Pochodzi to stąd, że ogólny dochód wszystkich warstw w Polsce jest jeszcze bardzo niski. Sam import towarów zagranicznych do Anglji jest około 30 razy większy od przywozu Polski. Znaczy to, że Anglja posiada stosunkowo większe dochody.

I tak n. p. dochód skarbu angielskiego w r. 1925. z odsetek udzielonych przez niego pożyczek wynosił 21,5 miljona funtów, czyli 970 miljonów zł. a więc połowę całego budżetu Polski za r. 1925. Dochód natomiast wszystkich obywateli Anglji z inwestycyj zagranicznych wynosił w r. 1925, aż 220 miljonów funtów, czyli okrągłe 10 miljardów rocznie. Jest to dochód z kapitałów angielskich, ulokowanych poza granicami Anglji, a stanowił on w tym czasie prawie że trzy czwarte całej brutto produkcji Polski.

Te kilka cyfr dowodzą nam, że nie wysokość samego podatku, tylko ograniczone dochody danego płatnika utrudniają mu płacenie tegóż i z tego też powodu czynią ten podatek bardzo często dokuczliwym.

St. Janicki.

Przegląd Polityczny.

Telegramy donoszą, że

ZJAZD RADCÓW HANDLOWYCH

urzędujących przy poselstwach naszych zagranicą odbędzie się wkrótce w Warszawie. Tematem zjazdu będą aktualne problemy, w związku z handlem zagranicznym Polski.

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO

na uniwersytecie warszawskim odbędzie się 28 b. m., w obecności p. Prezydenta Rzplitej.

ZJAZD ADWOKATÓW

z Małopolski i Śląska odbył się we Lwowie. Zjazd wypowiedział się za jednolitym statutem dla całej palestry w Polsce oraz za zniesieniem ustawy o zakazie przesiedlania się.

ZAMORDOWANO DZIAŁACZA POLSKIEGO

na Litwie, Władysława Henryka Podlewskiego, w majątku Polanka, w pobliżu Kalwarji. Mord ma podłoże polityczne.

P. ERIK DRUMMOND,

jeneralny sekretarz Ligi Narodów, przybywa do Warszawy na zaproszenie rządu polskiego.

WRZENIE W AFGANISTANIE

w związku z reformami króla Amanullaha, coraz silniejsze. W Kabulu ogłoszono stan oblężenia. Mułłowie tworzą zbrojne bandy, które zamierzają wyruszyć na Kabul.

HARCERZ POLSKI

Jeliński, kończąc swą podróż naokoło świata, zawitał do Brukseli, gdzie przyjęty był przez króla Alberta.

MIN. HERMES.

wbrew pogłoskom ma pozostać na czele delegacji niemieckich o traktat handlowy polsko - niemiecki.

J. E. Prymas Hlond

w swej podróży do Rzymu, zatrzymał się w Wiedniu, gdzie zamieszkał w klasztorze Salezjanów złożył szereg wizyt.

Związek wierzycieli Rosji

powstał w Londynie. Polscy wierzyciele będą dopuszczeni do związku, o ile się odpowiednio zorganizują.

Na konferencję polsko - litewską

w Królewcu, wyjeżdżają z ramienia Litwy: Waldymaras, Zaunius i Birżyszka. Delegacji polskiej, jak już donosiliśmy, przewodniczy min. Zaleski.

Zatonął parowiec

amerykański „Dawib Cread". Utonęło 45 osób.

PREZYDENT RZPLITEJ

obecny był na poświęceniu sanatorjum wojskowego w Zakopanem. Następnie przez Kraków udał się w drogę powrotną do Warszawy.

O TRAKTAT HANDLOWY Z FRANCJĄ

odbyła się konferencja pod przewodnictwem premjera p. Bartla, z udziałem ministrów Czechowicza, Kwiatkowskiego, Składkowskiego i ambas. w Paryżu Chłopowskiego.

AWANSE W WOJSKU

w związku ze świętem niepodległości nie są przewidziane. Natomiast szereg osób wojskowych otrzyma ordery „Virtuti Militari" 4 i 5 klasy krzyże walecznych i Krzyże zasługi.

REKTOROWIE WYŻSZYCH UCZELNI

złożyli wizytę marszałkowi Sejmu Daszyńskiemu.

LOTNIK SZWAJCARSKI

Wirt, odbywający lot okrężny nad Europą, ma przybyć dziś o godz. 2-giej popołudniu do Warszawy.

Czy jesteś członkiem L. O. P. P.

DELEGACJA POLSKA DO ROKOWAŃ Z LITWĄ

WYJEŻDŻA DO KRÓLEWCA D. 2-GO LISTOPADA.

Dnia 2 listopada wyjedzie z Warszawy do Królewca delegacja polska do rokowań z Litwą z min. Zaleskim na czele. Ministrowi towarzyszą: zastępca prezesa delegacji nacz. Hołówko, przewodniczący komisji, dyrektor gabinetu ministra, p. Szumlakowski, naczelnik Tarnowski i sekretarz generalny delegacji, p. Perkowski. Delegacji naszej towarzyszyć będą do Królewca wszyscy eksperci kolejowi, celni i ruchu granicznego oraz telefonicznego i telegraficznego, którzy brali udział w dotychczasowych pracach delegacji.

Strona polska nie wystąpi w Królewcu z nowemi projektami umów, natomiast domagać się będzie poważnego ustosunkowanie się strony litewskiej do zaproponowanych przez Polskę na poprzednich naradach projektów umów, które w niczem nie odbiegają od przyjętych na całym świecie umów regulujących stosunki sąsiedzkie między dwoma państwami. Powodzenie konferencji zależeć więc będzie wyłącznie od tego, czy Litwini porzucą dotychczasową taktykę przewlekania i sabotowania rokowań.

Ważne dla posiadaczy weksli markowych!

Przerachowanie weksli markowych

według orzeczenia Sądu Najwyższego.

Rozporządzenie waloryzacyjne z dnia 14 maja 1924 roku przewiduje, że należności z weksli ulegają przerachowaniu na złote w wysokości 10 proc. sumy, obliczonej według pełnej skali przerachowania, nawiasem mówiąc już obecnie przestarzałej, gdyż opartej na równi 1 złoty — 0.375 rublom — 0.95 koronom — 0.81 markom niemieckim. Obecny złoty, jak wiadomo, posiada już w złocie niższą wartość, ale skala przerachowania przewidziana w orzeczonem rozporządzeniu, nie uległa zmianie.

Oto Sąd Najwyższy rozpoznawał niedawno sprawę, w której powód domagał się przerachowania należności z weksli w pełnej skali przerachowania, t. j. w 100, a nie w 10 proc., powołując się na fakt, że weksle te stanowiły równowartość reszty szacunku za sprzedaną nieruchomość. Sąd Okręgowy zasadniczo oddalił żądanie powodu, ale Sąd Apelacyjny powództwo zasądził przerachowując należność z rzeczonych weksli na 100 proc. i biorąc za podstawę przerachowania nie czas płatności weksli, lecz czas powstania tytułu będącego postawą zobowiązania wekslowego, a więc, jak w danym wypadku, moment sprzedania nieruchomości, kiedy to właśnie powstał tytuł do reszty szacunku, pokrytej wekslami.

Sąd Najwyższy oddalił skargę kasacyjną pozwanego i w całej pełni podzielił stanowisko Sądu Apelacyjnego, stwierdzając w orzeczeniu swem, dla przerachowania zobowiązania wekslowego miarodajną jest treść i czas powstania tytułu, będącego podstawą zobowiązania wekslowego.

Wyrok ten jest bardzo ważny dla wszystkich, którzy są w posiadaniu weksli markowych (opiewającydh na marki polskie, a także zresztą i na „przedwojenne" jednostki pieniężne), daje bowiem podstawę do żądania przerachowania należności z tych weksli według tytułu będącego ich podstawą, co zawsze da więcej niż 10 proc., tembardziej, że czas powstania tytułu, jako miarodajny dla przerachowania jest zawsze wczorajszy, co też wpływa na wysokość przerachowania.

INSYNUACJE BERL. TAGEBL.

Poselstwo czechosłowackie komunikuje:

„Berliner Tageblatt" w ostatnich dniach powtórzył dwukrotnie zupełnie bezpodstawną wiado mość, jakoby Czechosłowacja w porozumieniu z Francją zamierzała utworzyć samodzielną republikę ukraińską. z którą następnie weszłaby w federację państwową, aby uzyskać dla siebie w ten sposób potrzebne terytorjum kolonizacyjne. Tendencje tego twierdzenia są jasne, ma ono na celu podburzyć przeciwko Czechosłowacji Polskę, Rosję i Niemcy. Informacje te nie są jednak niczem innem, jak śmiesznym i fantastyczn. wymysłem. Ani ludność czechosłowacka ani też czechosłowacka polityka zagraniczna nie ma z tem nic wspólnego. Czechosłowacka polityka zagraniczna nie sprzeniewierzy się zasadom, które odpowiedzialni jej reprezentanci tylokrotnie publicznie podkreślali.

Sytuacja dziennikarzy i bezrobocie pracowników umysłowych

W Komisji Doradczej międz. Biura Pracy.

Komisja doradcza pracowników umysłowych, która zebrała się wczoraj na pierwszą sesję, zakończyła dziś swe prace. Polskę, jak wiadomo, reprezentował prof. Henryk Rygier.

Komisja wypowiedziała się co do zakresu dalszych prac Międzynarodowego Biura Pracy, dotyczących sytuacji pracowników umysłowych.

Komisja przyjęła plan studjow odnośnie do bezrobocia pracowników umysłowych, które mają być dokonane w porozumieniu z Międzynarodowym Instytutem Współpracy Intyktualnej.

Następnie komisja przyjęła do wiadomości sprawozdanie o warunkach pracy dziennikarskiej, poczem zajmowała się sprawą konfliktu, który powstaje w sumieniu dziennikarza w razie zmiany kierownika lub właściciela wydawnictwa w związku z podpisanym przez dziennikarza obowiązującym kontraktem pracy. Komisja postanowiła prowadzić w tej sprawie dalsze studja i w celu dopełnienia ich zorganizowała ankietę wśród dyrektorów i wydawców pism. Następnie komisja postanowiła prowadzić wraz z instytutem współpracy intelektualnej studja nad sytuacją wynalazców.

Strajk w Łodzi zlikwidowany

Od szeregu dni trwał na terenie przemysłu łódzkiego- włókienniczego strajk robotników. Strajk ten powstał na tle podwyżki zarobków. Pomimo długotrwałych pertraktacyj i nieprzejednanego stanowiska poszczególnych związków zawodowyh, nie dało się sprawy załatwić drogą arbitrażu i robotnicy przystąpili do akcji strejkowej.

Dopiero po kilkudniowym zastoju dzięki interwencji Rządu Łódź przyoblekła dawną szatę -- to jest zawrzała praca nieomal we wszystkich fabrykach włokienniczych.

Jedynie strejkuje 3 tys. robotników zatrudnionych w Manufakturze widrzewskiej, gdyż w przedsiębiorstwie tem wyłonił się nowy zatarg spowodowany tem, że fabryka stosując się do podpisanej umowy między Związkami robotników a Związkami przemysłowców, przyznała robotnikom obecnie tylko 5 procent podwyżki, gdy przedtem przyznała im 11 procent podwyżki. Robotnicy z Widrzewa tracą wobec tego 6 procent podwyżki, co spowodowało wśród robotników niezadowolenie.

Umowę z przemysłowcami podpisały związki socjalistyczne; związki chrześcijańskie, a także związek „Praca" umowy tej nie podpisały. Związek „Praca" wydał nawet odezwę w której twierdzi, że umowa z przemysłowcami krzywdzi robotników. Również bardzo niezadowoleni są z podpisanej umowę komuniści, którzy mają zamiar udać się do międzynarodówki komunistyczne o pomoc materjalną dla kontynuowania strajku.

Pomimo tych objawów niezadowolenia, należy uważać strajk w Łodzi za zupełnie skończony i zlikwidowany. Masy robotnicze czują że przegrały i że niepotrzebnie dały się wciągnąć do strajku generalnego.

Autorytet związków zawodowych i poszczególnych stronnictw robotniczych został wśród robotników łódzkich ogromnie podważony. Dlatego zapewne związek chrześcijańskie i związek „Praca" wstrzymały się od podpisania tej umowy.

Strejk protestacyjny pracowników umysłowych wielkiego przemysłu?

W niedzielę odbędą się wielkie wiece publiczne.

We wtorek dnia bm. odbyło się w Katowicach nadzwyczajne posiedzenie Zespołu Związków Zawodowyeh Pracowników celem zajęcia stanowiska do faktu zwrócenia przez Min. Pracy i Opieki Społ. orzeczenia Komisji Pojednawczej i Arbitrażowej z dnia 1-go października r. b. w sprawie podwyżki płac pracowników umysłowych wielkiego przemysłu do ponownego rozpatrzenia. Nie ulega wątpliwości, że wśród pracowników umysłowych kopalń i hut panuje wielkie zaniepokojenie, gdyż sprawa podwyżki sporną jest od marca roku bież., i dotąd nie uległa ostatecznemu załatwieniu. W związku z tem projektowane jest zwołanie wieców publicznych już w najbliższą niedzielę, któreby odbyć się miały we wszystkich większych ośrodkach przemysłowych G Śląska. Pracownicy umysłowi szczególnie zaniepokojeni są faktem, że orzeczenie Komisji Pojednawczej, które w sprawie podwyżki płac zapadło już w dniu 1 b. m., dopiero teraz wrócić ma do ponownych obrad przez Komisję Pojednawczą. Sytuacja zdaje się być groźną, tem więcej, że dowiadujemy się, iż na dzień 30 i 31 października t. b. w ewtl. wypadku pracownicy umysłowi wielkiego przemysłu zamierzają urządzić strajk protestacyjny.

Z szerokiego świata.

Gdzie mieszkają najszczęśliwsi ludzie?

Seton Karr, znany podróżnik angielski, utrzymuje, że był wszędzie na świecie i mógł stwierdzić, że ludzie najszczęśliwsi mieszkają w najbardziej odległych i zapadłych kątach.

Kto wiele podróżował po Afryce -- mówi Karr — wie bardzo dobrze, że fizycznie najsilniejsi i najpiękniejsi mężczyźni żyją wśród dzikich plemion, których tak zwana cywilizacja jeszcze nie dotknęła. Naturalne warunki życia i prawo przyrodzone sprawiły, że słabsi i chorowici musieli ustąpić, a przy życiu zostali tylko zdrowi i silni.

Dlatego możnaby o nich powiedzieć, iż żyją oni na wyższym od nas szczeblu, jeśli miara szczęścia może być jednocześnie miarą postępu. Niedawno rozpisano konkurs na najlepsze określenie, co to jest szczęście; nagrodzone zostało określenie, które głosi, że ten jest najszczęśliwszy, kto ma najmniej pragnień.

Zmartwienia gwiazd filmowych

Molly O' Day jest osiemnastoletnią gwiazdą filmową w Hollywood. Kazano jej grać pewną rolę, dla której okazała się za tęga. Poddała się wobec tego kuracji odtłuszczającej, lecz to nic nie pomogło. A ponieważ bardzo chciała grać tę rolę, więc poddała się operacji. Operacja polegała na tem, by z najbardziej silnie zarysowanej części ciała wyciąć dwa i pół kilograma mięsa.

Operacji dokonano, Molly gra swą rolę, a prasa z powodu tej operacji zrobiła jej bezpłatną reklamę.

Skradziona kolej

Mało kto uwierzy, przeczytawszy ten tytuł, że może być prawdą podobne zdarzenie, a jednak tak jest. Miało to miejsce w Sowietach, na linji kolejowej Moskwa — Kazań.

Na bardzo znacznej przestrzeni odśrubowano śruby i zabrano je. Wraz z szynami zabrano też wszystko, co dla kolei ma jakąkolwiek wartość, a więc podkłady, słupy sygnałowe, przewody telefoniczne i. t. p.. Nie chodzi tu więc o jakiś akt sabotażu, lecz o kradzież w całym tego słowa znaczeniu. Jest to zapewne pierwszy tego rodzaju wypadek w dziejach światowego kolejnictwa.

Czy szczęście odgrywa decydującą rolę?

Namiętność gry w bridża ogarnęła St. Zjednoczone

300 tysięcy dobrze płatnych nauczycieli karcianych

Nietylko w Europie, lecz i w St. Zjednoczonych bridż jest najmodniejszą grą. Jak dalece ta namiętność opanowała już obywateli amerykańskich, wnioskować można stąd, że podatek od kart do gry dał w r 1927 4.790.000 dolarów.

Czy w bridżu szczęście odgrywa decydującą rolę?

Na ten temat nieraz już wypowiedziano pogląd, że dobry gracz potrafi tu wygrać nawet i ze złą kartą wyłącznie dzięki znajomości gry. Że pogląd to niesłuszny, dowodzi najlepiej przy-

kład znanego pułkownika Cooka, który uchodził za najlepszego bridżistę w świecie.

Grywał on z najlepszymi graczami St. Zjednoczonych w pierwszorzędnych klubach nowojorskich i w ciągu czterech tygodni stale wygrywał, zdradzając nieraz niebywałą intuicję i doświadczenie. Lecz już w piątym tygodniu położenie zmieniło się całkowicie, Cook stale dostawał złe karty i od tego czasu stale przegrywał.

Ilość ludzi, którzy grają w bridża z prawdziwym zapałem, wynosi w St. Zjednoczonych 6 miljonów. Każdy z nich, posiadając po 13 kart podczas gry, ma możność dokonania przeszło 635 miljardów kombinacyj. Gdyby ktoś chciał każdą z tych kombinacji rozegrać sam, musiałby nietylko grać całe życie, lecz i żyć dwa do trzech miljonów lat. Że jednak graczy w St. Zjednoczonych jest bardzo wiele, więc powtarzają oni wszelkie możliwości gry wielokrotnie w ciągu jednego roku.

Nie można dziś w Ameryce wyobrazić sobie człowieka wyrobionego towarzysko i nie grającego w bridża, powstał więc specjalny zawód nauczyciela bridża, doskonale płatny. Jest takich nauczycieli aż 300 tysięcy, każdy z nich bierze od 1 do 100 dolarów za godzinę nauki.

Prócz tego sprzedaje się w St. Zjednoczonych od 400 do 500 tysięcy podręczników gry w bridża razem około miljona dolarów wartości. Powstał też cały przemysł, którego jedynem zadaniem jest dostarczanie graczom kart, stołów, krzeseł lamp i t. p.

Nawet wynalazek radjo użyto dla spraw bridża. 27. października 1927 r. odbyła się pierwsza partja bridża przez radjo. Nowojorska stacja nadawcza zaprosiła dwu mistrzów tej gry i udzielała odpowiednich wskazówek. Od tego czasu i pozostałe stacje nadawcze w St. Ziednoczonych zajęły się nadawaniem w programie bridża. To też o ile Amerykanin w takt komendy z radja odbywa zrana ćwiczenia gimnastyczne, popołudniu gra w bridża, słuchając, jak co chwilę rozlega się głos: Pan X wyszedł w kierową damę, pan Z. położył na nią czwórkę karo. A wszyscy słuchacze siedzą oczywiście, przy zielonych stolikah w myśl tych wskazówek manipulują kartami.

Jak długo trwać będzie ta nowa namiętność? Na to pytanie trudno odpowiedzieć. Wiadomo w każdym razie że cały kraj jest siecią klubów bridżowych, z których najpoważniejsze są kluby Whist i Kerickerbeker. Oba one mają za zadanie troszczyć się o podstawy i rewizję zasad tej gry. Jeden z tych klubów, Cavendish, słynie z tego, że pierwszy zaczął przyjmować do swego grona grające w bridża kobiety. Jeszcze przed kilku laty fakt tego rodzaju byłby niemożliwy.

Mimo tego olbrzymiego rozwoju bridża śmiało twierdzić można, iż przyjdzie nań kiedyś koniec, jak na inne gry, które albo zanikały zupełnie albo przerzadzały się do niepoznania. Powstał bridż w klubach Egiptu i Konstantynopola, a duży udział w tym brali Rosjanie. W r. 1893 zaczęto grać w bridża w St. Zjednoczonych, a w 15 lat później gra ta stała się modną wszędzie. Jeśli pewne oznaki nie mylą, najwyższy punkt rozwoju bridża nie został jeszcze osiągnięty.

Kronika śląska.

Budowa pomnika w Goczałkowicach-Zdroju.

Pod protektoratem p. Wojewody Grażyńskiego i burnistrza Cieszyna ks. prałata Londzina powstał w Jastrzębiu - Zdroju komitet budowy pomnika na pamiątkę połączenia się obu części obecnego Województwa Śląskiego z Macierzą. Pomnik ma stanąć na dawnem pograniczu niemiecko-austrjackiem, a zarazem miejscu pierwszych walk o wyswobodzenie Śląska. W związku z tem komitet zwraca się do społeczeństwa polskiego o składanie choćby skromnych datków na budowę pomnika. Komitet zwraca uwagę, że osoby, upoważnione do zbierania datków muszą wykazać się książeczką, zaopatrzoną w pieczęć starostwa. Zaofiarowane kwoty wpisywać należy do przedłożonej książki. Można także ofiary na ten cel przekazać czekiem P. K. O. Nr. 300.641.

Nocny antypolski napad na wydawnictwo „Katolika" w Bytomiu.

W nocy z piątku na sobotę niewyśledzeni dotychczas sprawcy powybijali szyby w gmachu „Katolika". Szyby wybite zostały tak od strony szosy Tarnogórskiej w około biura polsko-katolickiego Towarzystwa Szkolnego na Śląsk Opolski, jak od strony ulicy Elektoralnej w oknie administracji „Katolika".

W roku bieżącym już kilka razy wybijano szyby w gmachu „Katolika". Z. przeszłych wypadków wiemy, że te zamachy na okna „Katolika" mają antypolskie podłoże polityczne. Widać, że piętnowanie przez „Katolika" antygermanizacyjnych sposobów, oburzyło i obecnie jakichś „patrjotów" niemieckich do tego stopnia, że uważali za wskazane „ukarać" polskie wydawnictwo przez rozbicie porą nocną szereg dużych szyb okiennych.

Spodziewamy się, że tutejsza niemiecka prasa zanotuje powyższą napaść również jako przykładny akt „tolerancji" niemieckiej, godny naśladowania w Województwie Śląskiem!?

Posiedzenie Rady Nadzorczej Banku Śląskiego w Katowicach

odbyło się w poniedziałek, 22 bm. Na posiedzeniu tem byli obecni podsekretarz stanu w Ministerstwie Skarbu, dr. T. Grodyński, dyrektor departamentu ogólnego tegóż Ministerstwa, S. Starzyński, naczelnik wydziału polityki kredytowej w departamecie obrotu pieniężnego p. J. Kulski, oraz naczelny dyrektor Banku Gospodarstwa Krajowego p. Korwin-Szymanowski. Rozważane były sprawy wewnętrzne i kredytowe.

Nowa para pociągów osobowych.

Z dniem 1 listopada rb. zaprowadzona zostanie na odcinku Chebzie dw. górny —Kochłowice nowa para pociągów osobowych nr. 749 i 750. Odjazd z Chebzia godz. 16,19, N. Bytom gdz. 16.25 Czarny Las g. 16.29 Kochłowice przyjazd g. 16,35, Pociąg nr. 750—odjazd z Kochłowic g. 15,31, Czarny Las g. 15,40, N. Bytom 15,46, Chebzie przyjazd g. 15,15.

Kolejowa Kasa Oszczędności i Pożyczek.

Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w Katowicach zwołuje na niedzielę 28 października o godz. 10 w sali „Strzechy Górniczej" w Katowicach (ul. Andrzeja) nadzwyczajne walne zgromadzenie. Wobec ważnego programu obrad pożądanem jest jaknajliczniejsze przybycie członków.

Zarząd Sodalicji Pań w Katowicach

zawiadamia Szanowne Panie Członkinie, że od 10 do 13 grudnia odbędą się zamknięte rekolekcje w Kokoszycach. Do wzięcia udziału zaprasza się również Szanowne Panie z poza grona Sodalicyjnego.

Polski Związek Acetylenowy i Tlenowy w Katowicach

urządza około 10 listopada rb. pokaz filmowy spawania i cięcia metali, połączony z praktycznemi demonstracjami. Równocześnie dyr. Pol. Związku Zrzeszeń Gospodarczych inż. Tułacz wygłosi odczyt na powyższy temat. Pozatem Zw. Acetylenowy i Tlenowy organizuje lotne kursy spawania we wszystkich miastach Polski.

Otwarcie Instytutu Pedag.,

które nastąpiło w sposób uroczysty w niedzielę 28 bm. wywołało wielkie zainteresowanie wśród nauczycielstwa. Poniżej podajemy program wykładów na miesiąc listopad br.: sobota 3. 11. prof. dr. Szuman: Psychologja rozwojowa. 2 godz. Doc. dr. O. Nikodem: Dydaktyka matematyki. 2 godz. Piątek 9. 11. Doc. dr. L. Chwistek: Badanie zakresów pojęć metodą Eulera. 2 godz. Prof. dr. S. Szuman: Psychologja rozwojowa, 2 godz. Sobota 10. 11. Z powodu święta narodowego wykładów nie będzie. Piątek 16. 11. Doc. dr. O. Nikodem: Dydaktyka matematyki. 2 godz. Prof. dr. S. Szuman: Psychologja rozwojowa. 2 godz. Sobota 17. 11. Dyr. dr. Bolland: Zagadnienia gospodarcze a szkoła ogólnokształcąca. 2 godz, Doc. dr. Z. Klemensiewicz: Dydaktyka nauki języka polskiego. 2 godz. Piątek 23. 11. Doc. dr. L. Chwistek: Paradoksy teorji zbiorów, 2 godz. Prof. dr. S. Szuman: Psychologja rozwojowa. 2 godz. Sobota 24, 11, Wiz, E. Wyrobek: Wpływ ruchu na organizm ludzi. 2 godz. Doc.

Zebranie kontrolne dla rezerwistów w Katowicach.

W związku z mającemi się odbyć zebraniami kontrolnemi na obszarze m. Katowic, podaje Magistrat do wiadomości, że rezerwiści rocznika 1900 (kat. A. C i D) winni zgłosić się punktualnie o godzinie 8 rano przed Komisją Kontrolną, która urzęduje w Katowicach — Bogucice, ul. Krakowska 70 restauracja (Posz—Dajka), w następującym porządku: litera A do B w czwartek, dnia 25. października 1928 roku, lit. C—D w piątek. dnia 26. października. lit. E—G w sobotę, dnia 27. października. lit H—J w poniedziałek, dnia 29. października, lit. K. we wtorek dnia 30. października lit. L—M w środę dnia. 31 października, lit. N—O w piątek, 2. listopada. lit. P—R w sobotę, 3. listopada, lit. S w poniedziałek, dnia 5. listopada, lit. T—U we wtorek, dnia 6. listopada, lit. W w środę, 7. listopada, lit. Z do Ż w czwartek, 8 listopada br. W powyższych terminach mogą się również zgłosić do zebrań kontrolnych rezerwiści rocznika 1903 (kat. A. C i D) którzy dotychczas z jakichkolwiek powodów nie stawili się przed komisją kontrolną.

Ze Zw. Miast i Gmin Wojew. Śl.

W piątek. 26 bm. o godzinie 10 przed południem odbędzie się w tut. ratuszu (pokój 8) konferencja w sprawie ponownego omówienie projektu noweli do art. 8 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych. Wykazuje się bowiem potrzeba ponownego źródłowego umówienia projektu. Porządaneby było, aby na tą konferencję przybyli również technicy podatkowi, wzgl. kierownicy poszczególnych oddziałów podatkowych.

Podpisanie obligacyj pożyczki amerykańskiej.

Pan Wicewojewoda Żurawski wyjeżdża w styczniu 1929 roku do Bostonu, celem podpisania obligacyj pożyczki amerykańskiej, zaciągniętej przez Wojew. Śląskie na cele inwestycyjne.

Wydobycie węgla śląskiego w wrześniu.

Według ostatecznych obliczeń Górnośląskiego Związku Przemysłowców Górniczo - Hutniczych w Katowicach, produkcja węgla w miesiącu wrześniu na Górnym Śląsku wynosiła 2,518,789 ton przy 25 dniach roboczych, wobec 2,537,107 ton przy 26 dniach roboczych, w sierpniu br. Łączny zbyt węgla górnośląskiego wynosił we wrześniu 2,371,126 ton. wobec 2,380,126 ton w sierpniu. t. zn., iż nieco spadł. Zbyt w kraju wynosił we wrześniu 1,327,805 ton. t. zn., że podniósł się bardzo nieznacznie w stosunku do sierpnia, kiedy wynosił zbyt w kraju 1,326,528 ton, natomiast eksport węgla obniżył się o przeszło 10,000 ton, w stosunku do stanu sierpniowego. Eksport węgla wynosił bowiem we wrześniu 1,043,321 ton. a w sierpniu 1,053,549 ton. Liczba robotników wynosiła we wrześniu 77,701 osób, wobec 77,323 osób w sierpniu t. zn. wzrosła o 378 osób.

Z Ruchu Ch. Dem.

Zawada.

W ubiegłą niedzielę odbyło się zebranie Chrz. Dem. w Zawadzie, na którem przemawiał p. Kusiński. Referent w swojem przemówieniu nakreślił położenie gospodarcze w Wojew Śląskiem oraz w Państwie Polskiem. Po wyczerpaniu porządku dziennego wybrano zarząd.

Kokoszyce.

Zebranie Chrz. Dem. odbyło się w ubiegłą niedzielę w Kokoszycach, na którem przemawiał p, Kusiński. Mówca w swoim referacie podkreślił konieczność rozwoju Pols. Stron. Chrz. Dem. Po referacie wybrano zarząd.

Teatr Polski

Przedstawienie dla młodzieży szkolnej.

W sobotę, dnia 27. bm. o godzinie 3,30 odbędzie się staraniem T. N. S. W. przedstawienie dla młodzieży szkolnej. Odegrana będzie opera Verdi'ego „Trubadur". Bilety do nabycia u WP. prof. Malarza, gimnazjum matematyczno-przyrodn., ulica Jagiellońska 28.

„Potęga Reklamy".

W sobotę, dnia 27. bm. o godzinie 7,30 wieczorem odbędzie się w Teatrze Polskim premiera zdarzenia komicznego w 3 aktach p. t. „Potęga", którą napisali Roi Cooper Hegue Walter Hackett. W rolach głównych wystąpią PP. T. Bohdańska, M. Światłoniówna, I. Nettówna, J. Bielicz, K. Brandt, I. Erwan. S. Golszewski, W. Pawłowski. E. Poreda A Wojdan i M. Zoner. Reżyseruje p. Mieczysław Zoner.

Wielki koncert symfoniczny.

Ku uczczeniu 10-lecia istnienia Republiki Czechowackiej odbędzie się w Teatrze Polskim w Katowicach w niedzielę, dnia 28. bm. o godzinie 7.30 wieczór wielki koncert symfoniczny w wykonaniu orkiestry operowej, powiększonej przez wybitnych artystów muzyków pod dyrekcją dyr. art. opery Milana Zuny. W pragramie cyrki, basnie symfonicznych Fr. Smetany p. t. „Moja Ojczyzna". Bilety należy wcześniej zamawiać w kasie Teatru Polskiego. Telefon 24.48.

Teatr Polski w Król. Hucie.

W niedzielę, dnia 20 bm. o godz. 7.30 wieczór odegra Teatr Polski w Król Hucie w sali Hotelu Hr. Reden zdarzenie komiczne w 3 aktach p. t.„ Potęga reklamy". Bilety do nabycia u p. Cieślińskiego, ul. Wolności.

Czy jesteś członkiem T. C. L.

Czytajcie Gazetę Śląską.

Niedzielne popołudniowe przedstawienie popularne.

W niedzielę 28 bm. o godz. 3,30 popoł. przedstawienie popularne po cenach zniżonych. Odegrana będzie ciesząca się niebywałem powodzeniem komedja w 4 aktach W. Perzyńskiego „Uśmiech losu“ z p. p. Strońską, Orzecką, Sąwicką, Bogusławskim, Bieliczem, Golczewskim, Purzyckim, Porędą w rolach głównych.

Odrobinę Humoru

NOWA SŁUŻĄCA.

A co to Józia ma w tej olbrzymiej buteli.
— To, proszę pani, kit do klejenia porcelany.

CUDOWNE DZIECKO.

— Czy pan ma córkę, panie Pomeranc.
— Mam, i to prawdziwie cudowne dziecko. Ma już dziesięć lat i wcale nie gra na fortepianie.

PRZYKROŚCI ZAWODU.

— Najtrudniejszą rzeczą jest pokrycie dachówką bardzo wysoką wieżę kościelną! — skarżył się jeden majster.
— Co to znaczy wobec trudności, jakie mam, gdy mi każą zrobić rozdziałek, gdy na głowie jest tylko dziewięć włosów — skarży się fryzjer.

STRACH NA MOLE.

— Pan mówi, że to wełna, a na etykiecie jest wyraźny napis, że bawełna.
— Nie szkodzi, proszę pani, to tylko dla odstraszenia moli.

SKUTKI POWODZENIA.

— Co to? Żebrzecie z dwóma aż kapeluszami?
— Tak, proszę pani; interes idzie tak dobrze, że musiałem go powiększyć.

Wydawca St. Janicki Katowice ul. Marszałka Piłsudskiego 43. Czcionkami wydawcy w Drukarni „Vita“ w Katowicach. Za redakcję odpowiada Józef Piechota w Pszczynie.

Karta zamówienia.

Do

Urzędu Pocztowego

w.......................................

Niniejszem zamawiam „Gazetę Śląską“

1. do odebrania przy okienku
2. z doręczeniem do domu przez listonosza
3. na miesiąc listopad po cenie 1.60.

(Niepotrzebne skreślić)

Nazwisko i zawód ....

Miejsce zamieszkania, ulica..............................